

Załącznik do raportu z konsultacji

Uwagi i wnioski oraz propozycje zmian zawarte w formularzach z konsultacji dotyczących projektu uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”

Lp.	Podmiot biorący udział w konsultacjach	Treść uwagi/wniosku, proponowana zmiana	Stanowisko Prezydenta Miasta Krakowa odnośnie proponowanych zmian
1.	Osoba fizyczna	Kraków staje się coraz bardziej betonowy, coraz mniej w nim zieleni i powietrza. Takie miejsca jak Kamieniołom Libana z przylegającymi do niego: Bonarką i Kopcem Krakusa, to miejsca niezwykłej wagi. Ostoja przyrody w środku coraz brzydszego, niestety, miasta. Dla wielu z nas jest to miejsce, w które udajemy się na spacer odetchnąć od codzienności, być trochę w przyrodzie gdy nie ma czasu wyjechać. Myślę, że wiele osób podobnie jak ja nie chce by to miejsce się zmieniło, chcemy go takim jak jest - dzikim, pełnym życia i zieleni. Popieram ustanowienie Kamieniołomowi Libana użytkiem ekologicznym.	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
2.	Osoba fizyczna	<p>Zapisy w konsultowanym projekcie użytku ekologicznego są odpowiednie i dają nadzieję na ochronę tego niezwykłego, cennego przyrodniczo miejsca skolonizowanego wtórnie przez naturę w środku Krakowa. Ważne jest, że zapisy te umożliwiają nienachalne udostępnienie przyrody kamieniołomowi mieszkańcom na określonych zasadach, ograniczenie niekontrolowanej penetracji - a przez to rozwój warunków do edukacji ekologicznej, która ma już w nim miejsce.</p> <p>Uwaga do zapisów ochrony czynnej:</p> <p>Obok sposobów ochrony wskazanych w §4 <u>należy wyznaczyć w przyszłym użytku ekologicznym strefy kamieniołomu objęte ochroną bierną: bez ochrony czynnej, bez ingerencji w zachodzące w nich naturalne procesy sukcesji ekologicznej.</u> Takie podejście jest zgodne z aktualną wiedzą dotyczącą ochrony „czwartej przyrody” (pojęcie prof. Ingo Kowarika) na terenach przemysłowych i znajduje praktyczne potwierdzenie np. w berlińskim parku natury Nature Park Schöneberger Südgelände (w jednym z komunikatów ZZM model tego parku został przyjęty za wzór dla tego kamieniołomu i jego ochrony i udostępnienia). W tym berlińskim parku dużą część terenu objęto ochroną bierną bez ingerencji w skład gatunkowy, a pozostałą część objęto ochroną czynną ingerując w proces sukcesji (chroniąc zbiorowiska kserotermiczne). Jak pokazują prace m.in. Jensa Lachmunda („Greening Berlin: The Co-production of Science, Politics and Urban Nature”, The MIT Press, 2013), takie podejście do „czwartej przyrody” i flory nieużytków przemysłowych odbiega od ochrony zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych, gdzie z zasady usuwa się wszystkie gatunki obcego pochodzenia. <u>Eliminacja gatunków obcych, a nawet inwazyjnych z całego kamieniołomu wydaje się wobec tego przesadną ingerencją w ten przemysłowy teren, którego wartością jest właśnie proces kolonizacji natury na swoich zasadach i wymaga innego podejścia.</u> W obecnym kształcie kamieniołom Libana jest bezcennym poligonem do obserwacji sukcesji ekologicznej, odkrywania nowych gatunków w jego wnętrzu (np. <i>Listera ovata</i> potwierdzona w 2020), obserwacji jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia; rozwijania edukacji ekologicznej i prowadzenia badań naukowych. <u>Im mniejsza ingerencja w zachodzące tam procesy i rozwijająca się roślinność, tym lepiej.</u> Berliński park natury wskazuje także, jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia i rodzimych w czasie (po 70 latach od zaniechania tego terenu udział gatunków obcych się zmniejsza) w częściach, gdzie zaniechano ingerencji. Warto wyznaczyć więc strefy, gdzie ta ochrona czynna będzie konieczna i uzasadniona np. ochroną muraw kserotermicznych, ochroną ważek i miejsc ich rozrodu, ochroną ptaków; <u>nie zapominając o wyznaczeniu stref lub dużej części użytku ekologicznego, gdzie zaprzestanie się jakiegokolwiek ingerencji w naturalne procesy sukcesji i zaakceptuje jego „zarastanie”.</u> Wydaje się to zgodne z przyjętą ideą ochrony i udostępnienia tego kamieniołomu, których głównym motywem jest właśnie naturalna sukcesja. Wszystkim zaplanowanym działaniom w kamieniołomie powinna towarzyszyć jasny komunikat, czemu one służą poprzez nienachalną i nowoczesną edukację ekologiczną. Należy także rozważyć adaptację jednego z zabytkowych obiektów przemysłowych lub pomieszczeń w nim na pawilon edukacyjny lub centrum edukacji ekologicznej poświęcone tematyce SUKCESJI i zagadnieniom geologicznym w kamieniołomie. Konieczne jest także odpowiednie strefowanie dostępności w kamieniołomie, aby</p>	Wszelkie działania dotyczące ochrony użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”, zarówno biernej jak i czynnej będą uwzględnione w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.

		<p>miejsce to nie utraciło walorów przyrodniczych i atutów „dzikości”, „naturalności”, niezwykłego ducha miejsca (<i>genius loci</i>) odnawiającej się natury na zdegradowanym, opuszczonym przez człowieka terenie, które jest największym jego potencjałem i współczesną wartością.</p>	
3.	Osoba fizyczna	<p>Kamieniołom Liban nie wymaga objęcia go użytkowaniem ekologicznym z uwagi na następujące okoliczności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pierwotnie to miejsce miało charakter przemysłowy i po części taki charakter powinno zachować; - jest to miejsce ważne z historycznego punktu widzenia i wymaga odpowiedniego zagospodarowania (np. ścieżki edukacyjne); - znajduje się ono w atrakcyjnej lokalizacji (można stworzyć w nim park, coś w rodzaju ścieżek pamięci, miejsca refleksji, skansenu tematycznego wydobywania i obróbki wapienia); - istnieje możliwość zagospodarowania terenu na działalność edukacyjno-wypoczynkową; - istniejące siedliska zwierząt i roślinność są wynikiem wieloletnich zaniedbań i dziczenia terenu; - ustanowienie użytku ekologicznego doprowadzi do ograniczenia dostępu do tego miejsca zwykłym mieszkańcom i do dalszego dziczenia terenu; - ustanowienie użytku ekologicznego uniemożliwi wykorzystanie terenu na funkcje wypoczynkowe, historyczne i edukacyjne; - użytek ekologiczny w zasadzie całkowicie wyklucza jakąkolwiek możliwość ingerencji w teren objęty użytkowaniem (patrz §3 ust. 1-8 projektu uchwały). <p>Nadto wskazuje, że walory przyrodnicze tego miejsca nie zostały w jakikolwiek sposób wykazane i uzasadnione. Odpowiednie zagospodarowanie terenu może sprawić, iż miejsce to stanie się jedną z większych atrakcji w mieście. Forsowanie użytku ekologicznego doprowadzi tylko do degradacji tego miejsca i pochłonięcia go przez przyrodę. To miejsc należy ocalić od zapomnienia tak aby przyszłe pokolenia mogły poznać jego historię nie tylko z książek i zza stalowego ogrodzenia ale aby też mogły jej doświadczyć w sposób namacalny.</p> <p>W związku z powyższym zgłaszam swój sprzeciw pomysłowi ustanawiania użytku ekologicznego. Walory przyrodnicze tego miejsca mogą zostać zachowane w zupełnie inny sposób, który nie będzie ograniczał docelowych i pożądaných form korzystania z tego terenu.</p>	<p>Wszelkie działania dotyczące ochrony terenu, w tym monitoringu użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana” będą uwzględnione w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.</p>
4.	Osoba fizyczna	<p>Zapisy w konsultowanym projekcie użytku ekologicznego są odpowiednie i dają nadzieję na ochronę tego niezwykłego, cennego przyrodniczo miejsca skolonizowanego wtórnie przez naturę w środku Krakowa. Ważne jest, że zapisy te umożliwiają nienachalne udostępnienie przyrody kamieniołomu mieszkańcom na określonych zasadach, ograniczenie niekontrolowanej penetracji - a przez to rozwój warunków do edukacji ekologicznej, która ma już w nim miejsce.</p> <p>Uwaga do zapisów ochrony czynnej: Obok sposobów ochrony w skazanych w §4 należy wyznaczyć w przeszłym użytku ekologicznym strefy kamieniołomu objęte ochroną bierną: bez ochrony czynnej, bez ingerencji w zachodzące w nich naturalne procesy sukcesji ekologicznej. Takie podejście jest zgodne z aktualną wiedzą dotyczącą ochrony „czwartej przyrody” (pojęcie prof Ingo Kowarika) na terenach poprzemysłowych i znajduje praktyczne potwierdzenie np. w berlińskim parku natury Nature Park Schöneberger Südgelände (w jednym z komunikatów ZSM model tego parku został przyjęty za wzór dla tego kamieniołomu i jego ochrony / udostępnienia). W tym berlińskim parku dużą część terenu objęto ochroną bierną bez ingerencji w skład gatunkowy, a pozostałą część objęto ochroną czynną ingerując w proces sukcesji (chroniąc zbiorowiska kserotermiczne). Jak pokazują prace m. in. Jensa Lachmunda („Greening Berlin: The Co-production of Science. Politics and Urban Nature”. The MIT Press, 2013), takie podejście do „czwartej przyrody” i flory nieużytków poprzemysłowych odbiega od ochrony zbiorowisk naturalnych półnaturalnych, gdzie z zasady usuwa się wszystkie gatunki obcego pochodzenia.</p>	<p>Wszelkie działania dotyczące ochrony użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”, zarówno biernej jak i czynnej będą uwzględnione w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.</p>

		<p>Eliminacja gatunków obcych, a nawet inwazyjnych z całego kamieniołomu wydaje się wobec tego przesadną ingerencją w ten poprzemysłowy teren, którego wartością jest właśnie proces kolonizacji natury na swoich zasadach i wymaga innego podejścia. W obecnym kształcie kamieniołom Libana jest bezcennym poligonem do obserwacji sukcesji ekologicznej, odkrywania nowych gatunków w jego wnętrzu (np. <i>Listera ovata</i> potwierdzona w 2020), obserwacji jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia; rozwijania edukacji ekologicznej i prowadzenia badań naukowych. Im mniejsza ingerencją w zachodzące tam procesy i rozwijająca się roślinność, tym lepiej. Berliński park natury pokazuje także, jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia i rodzimych w czasie (po 70 latach od zaniechania tego terenu udział gatunków obcych się zmniejsza) w częściach, gdzie zaniechano ingerencji. Warto wyznaczyć więc strefy, gdzie ta ochrona czynna będzie konieczna i uzasadniona np. ochroną muraw kserotermicznych, ochroną wałek i miejsc ich rozrodu, ochroną płazów; nie zapominając o wyznaczeniu stref lub dużej części użytku ekologicznego, udzie zaprzestanie się jakichkolwiek ingerencji w naturalne procesy sukcesji i zaakceptuje jego "zarastanie". Wydaje się to zgodne z przyjętą ideą ochrony i udostępnienia tego kamieniołomu, których głównym motywem jest w Jaśnie naturalna sukcesja. Wszystkim zaplanowanym działaniom w kamieniołomie powinna towarzyszyć jasny komunikat, czemu one służą poprzez nienachalną i nowoczesną edukację ekologiczną. Należy także rozważyć adaptację jednego z zabytkowych obiektów poprzemysłowych lub pomieszczeń w nim na pawilon edukacyjny lub centrum edukacji ekologicznej poświęcone tematyce SUKCESJI i zagadnieniom geologicznym w kamieniołomie. Konieczne jest także odpowiednie strofowanie dostępności w kamieniołomie. aby miejsce to nie utraciło walorów przyrodniczych i atutów „dzikości”, „naturalności”, niezwykłego ducha miejsca (genus loci) odnawiającej się natury na zdegradowanym, opuszczonym przez człowieka terenie, które jest największym jego potencjałem i współczesną wartością</p>	
5.	Osoba fizyczna	<p>Treść uwagi/wniosku: Zapisy w konsultowanym projekcie użytku ekologicznego są odpowiednie i dają nadzieję na ochronę tego niezwykłego, cennego przyrodniczo miejsca skolonizowanego wtórnie przez naturę w środku Krakowa. Ważne jest, że zapisy te umożliwiają nienachalne udostępnienie przyrody kamieniołomu mieszkańcom na określonych zasadach, ograniczenie niekontrolowanej penetracji - a przez to rozwój warunków do edukacji ekologicznej, która ma już w nim miejsce.</p> <p>Uwaga do zapisów ochrony czynnej: Obok sposobów ochrony wskazanych w §4 <u>należy wyznaczyć w przyszłym użytku ekologicznym strefy kamieniołomu objęte ochroną bierną</u>: bez ochrony czynnej, bez ingerencji w zachodzące w nich naturalne procesy sukcesji ekologicznej. Takie podejście jest zgodne z aktualną wiedzą dotyczącą ochrony „czwartej przyrody” (pojęcie prof. Ingo Kowarika) na terenach poprzemysłowych i znajduje praktyczne potwierdzenie np. w berlińskim parku natury Nature Park Schöneberger Südgelände (w jednym z komunikatów ZZM model tego parku został przyjęty za wzór dla tego kamieniołomu i jego ochrony / udostępnienia). W tym berlińskim parku dużą część terenu objęto ochroną bierną bez ingerencji w skład gatunkowy, a pozostałą część objęto ochroną czynną ingerując w proces sukcesji (chroniąc zbiorowiska kserotermiczne). Jak pokazują prace in.in. Jensa Lachmunda („Greening Berlin: The Co-production of Science, Politics and Urban Nature”. The MI I Press, 2013), takie podejście do „czwartej przyrody” i flory nieużytków poprzemysłowych odbiega od ochrony zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych, gdzie z zasady usuwa się wszystkie gatunki obcego pochodzenia.</p> <p><u>Eliminacja gatunków obcych, a nawet inwazyjnych z całego kamieniołomu wydaje się wobec tego przesadną ingerencją w ten poprzemysłowy teren, którego wartością jest właśnie proces kolonizacji natury na swoich zasadach i wymaga innego podejścia. W obecnym kształcie kamieniołom Libana jest bezcennym poligonem do obserwacji sukcesji ekologicznej, odkrywania nowych gatunków w jego wnętrzu (np. <i>Listera ovata</i> potwierdzona w 2020). obserwacji jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia; rozwijania edukacji ekologicznej i prowadzenia badań naukowych. Im mniejsza ingerencją w zachodzące tam procesy i rozwijająca się roślinność, tym lepiej. Berliński park natury pokazuje także, jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia i rodzimych w czasie (po 70 latach od zaniechania tego terenu udział gatunków obcych się zmniejsza) w częściach, gdzie zaniechano ingerencji.</u></p> <p>Warto wyznaczyć więc strefy- gdzie ta ochrona czynna będzie konieczna i uzasadniona np. ochroną muraw kserotermicznych, ochroną wałek i miejsc ich rozrodu, ochroną płazów; <u>nie zapominając o wyznaczeniu stref lub dużej części użytku ekologicznego, gdzie zaprzestanie się jakiegokolwiek</u></p>	<p>Wszelkie działania dotyczące ochrony użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”, zarówno biernej jak i czynnej będą uwzględnione w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.</p>

		ingerencji w naturalne procesy sukcesji i zaakceptuje jego "zarastanie". Wydaje się to zgodne z przyjętą ideą ochrony i udostępnienia tego kamieniołomu, których głównym motywem jest właśnie naturalna sukcesja. Wszystkim zaplanowanym działaniom w kamieniołomie powinna towarzyszyć jasny komunikat, czemu one służą poprzez nienachalną i nowoczesną edukację ekologiczną. Należy także rozważyć adaptację jednego z zabytkowych obiektów poprzemysłowych lub pomieszczeń w nim na pawilon edukacyjny lub centrum edukacji ekologicznej poświęcone tematy ce SUKCESJI i zagadnieniom geologicznym w kamieniołomie. Konieczne jest także odpowiednie strefowanie dostępności w kamieniołomie, aby miejsce to nie utraciło walorów przyrodniczych i atutów „dzikości”, „naturalności”, niezwykłego ducha miejsca (genus loci) odnawiającej się natury na zdegradowanym, opuszczonym przez człowieka terenie, które jest największym jego potencjałem i współczesną wartością.	
6.	Komisja Ochrony Przyrody Oddziału Akademickiego PTTK w Krakowie	Popieramy projekt użytku ekologicznego obejmującego dawny kamieniołom Libana. Naszym zdaniem użytek powinien zostać we właściwy sposób przystosowany do edukacji przyrodniczej oraz rekreacji polegającej na kontemplacji piękna przyrody. Użytek powinien być odpowiednio wkomponowany w szerszy projekt uporządkowania całego zielonego obszaru od Krzemionek po rez. Bonarka.	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały,
7.	Osoba fizyczna	Przez teren kamieniołomu „Liban” przebiega krakowski południk zerowy; polskie Greenwich. Jest to ważny i niezwykły zabytek historii astronomii i geografii, tak krakowskiej jak ogólnopolskiej; a nawet światowej. Na ten południk Mikołaj Kopernik - którego 550 urodziny obchodzone będą w roku 2023 - wyliczył dane zamieszczone w dziele „O obrotach sfer niebieskich”. Południk ten przebiega przez środek gmachu starego obserwatorium astronomicznego w ogrodzie botanicznym UJ przy ul. Kopernika; punkt triangulacyjny na pobliskim kopcu Krakusa stanowił punkt odniesienia dla pomiarów geodezyjnych w rejonie krakowskim, nawiązywanych do punktu bazowego w tym obserwatorium, zlokalizowanego na południku krakowskim właśnie. Południk ten ma współcześnie długość geodezyjną 19°57'21,237" E i przebiega dokładnie środkiem kamieniołomu. W związku z tym wnioskuję - w ramach działań akcji edukacyjnej „Honorowy Południk Krakowski” - o uwzględnienie przebiegu południka w planowanych pracach i projektowanej infrastrukturze na terenie kamieniołomu. Proponuję, aby linia południka została oznaczona na terenie kamieniołomu za pomocą ciągu naturalnych, wapiennych głazów - w nawiązaniu do charakteru miejsca, by nie ingerować w jego charakter - ustawionych na przebiegu południka na całej długości jego przebiegu w kamieniołomie. W szczególności, jego oznaczenie powinno znaleźć się w rejonie centralnym kamieniołomu, oznaczonym jako „zielen rekreacyjna” - jako, domyślnie, rejonu o największej dostępności dla mieszkańców - oraz przy drodze dojazdowej do kamieniołomu, przy terenie należącym do ZZM, w formie trwałej linii w nawierzchni. W możliwie kilku lokalizacjach na oznaczonym przebiegu południka, należy także umieścić tabliczki informacyjne na temat południka i jego historii.	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały. Niezależnie od powyższego uwaga jest bardzo cenna i wzbogacająca informację nt. wartości edukacyjnej użytku ekologicznego „Kamieniołom Liana”.
8.	Osoba fizyczna	Postuluję zmianę brzmienia § 2 Uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie użytku ekologicznego "Kamieniołom Libana", dotyczącego celu ustanowienia użytku ekologicznego na: "Celem ustanowienia użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana” jest ochrona mającego znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej układu (mozaiki) ekosystemów samorzutnie wykształconych w dawnym kamieniołomie wapieni, wraz z wchodzącymi w skład tych ekosystemów zespołami rodzimych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym gatunkami rzadkimi i chronionymi, oraz lokalnymi warunkami abiotycznymi (geologicznymi, hydrologicznymi, glebowymi i klimatycznymi), które stanowią podstawę wykształcenia się lokalnego bogactwa przyrody ożywionej”. Uzasadnienie: Obecny sposób sformułowania celów ochrony użytku ekologicznego w niewystarczający sposób podkreśla, że ochroną objęta w tym miejscu jest całość przyrody, która spontanicznie (naturalnie) wykształciła się w omawianym obiekcie, co jest niewątpliwie niezbędnym prerekwizytem zachowania tutejszej wysokiej różnorodności biologicznej. Wyekspozowanie w celach ochrony jedynie wybranych elementów lokalnej przyrody, a więc rzadkich i chronionych gatunków zwierząt, związanych szczególnie ze środowiskiem wodnym oraz murawami kserotermicznymi może okazać się nieskuteczne w dłuższej perspektywie czasu, gdyż wystepowanie tych gatunków (i szeregu innych - niechronionych) uzależnione jest od lokalnie wykształconej unikalnej mozaiki warunków abiotycznych,	Przededagowano zapis dotyczący celu ochrony. Ustawowa definicja użytku ekologicznego obejmuje sformułowanie „rzadkich i chronionych gatunków.....”. Ustawa o ochronie przyrody definiuje pojęcie „gatunek rzadki - czyli o niewielkiej populacji, który nie jest obecnie zagrożony ani podatny na zagrożenie, ale podlega ryzyku zagrożenia ze względu na występowanie w obrębie ograniczonych obszarów geograficznych albo znaczne rozproszenie na większym obszarze”. Z dyspozycji art. 44 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody wynika uprawnienie rady gminy do wyboru tylko tych zakazów, które zostały określone w art. 45 ust. 1 co oznacza, że rada nie posiada prawa do wprowadzenia do treści uchwały zakazów ponad te enumeratywnie wymienione, wynikające z treści ww. przepisu. Tym

		<p>stanowiących podstawę na której w kamieniołomie Libana wykształciły się biocenozy (zespoły roślin zwierząt i grzybów) o wysokiej różnorodności biologicznej, związane zarówno z siedliskami mokradłowymi, przejściowymi jak i kserotermicznymi. Tylko ochrona całości tego układu przyrodniczego pozwoli zachować także owe „wisienki na torcie”, jakimi są chronione i rzadkie gatunki zwierząt. Dlatego postuluję przede liniowanie celów ochrony użytku ekologicznego w stronę ochrony całości przyrody tego obiektu, co jest też niewątpliwie bliższe ustawowej definicji użytku ekologicznego.</p> <p>Zwracam jednocześnie uwagę, że określenie „gatunki rzadkie” jest nieprecyzyjne i w niewystarczający sposób definiuje gatunki objęte celami ochrony. Ani w krajowym porządku prawnym, ani w obiegu naukowym nie funkcjonuje żadna uniwersalna lista gatunków rzadkich, gdyż jest to pojęcie subiektywne, którego znaczenie jest silnie uzależnione m. in. od skali przestrzennej i czasowej, jakie bierze się pod uwagę przy określaniu stopnia „rzadkości”.</p> <p>Postuluję również:</p> <p>usunięcie z § 3 ust. 8 zapisu "z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką" oraz</p> <p>dodanie w § 3 ust. 9, sformułowanego następująco: „Uwalniania do środowiska przyrodniczego jakichkolwiek gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, jeżeli nie wynika to z realizacji celów ochrony użytku ekologicznego” oraz</p> <p>zmodyfikowanie § 4 ust. 3 (zwracam uwagę na zdublowanie numeracji w tym punkcie uchwały) na: „podejmowanie działań mających na celu eliminację inwazyjnych gatunków obcych, oraz gatunków nielegalnie introdukowanych”</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Zbiorniki wodne kamieniołomu Libana należą w większości do zbiorników naturalnie bezrybnych i jest to istotne, gdyż obecność ryb zagraża funkcjonowaniu populacji innych organizmów wodnych (w tym gatunków chronionych), które lokalnie są kluczowe z punktu widzenia ochrony tego obiektu (ważki, wodne chrząszcze, wodne pluskwiaki, płazy). Zbiorniki w kamieniołomie Libana zostały sztucznie zarybione ozdobnymi formami obcego naszej ichtiofaunie karasia chińskiego <i>Carassius auratus</i>, który (jako oportunistyczny drapieżnik) stanowi zagrożenie dla innych organizmów wodnych. Dlatego należy bezwzględnie zapobiegać dalszym introdukcjom gatunków w kamieniołomie, zarówno obcych i jako rodzimych, które mogłyby poważnie zaburzyć funkcjonowanie gatunków chronionych w ramach użytku ekologicznego. Warto byłoby także pomyśleć o trwałym usunięciu populacji karasia chińskiego z kamieniołomu Libana. Z uwagi na nieuniknione zagrożenie nielegalnymi introdukcjami organizmów wodnych, zarówno przypadkowymi jak i umyślnymi, racjonalne jest wprowadzenie zakazu prowadzeniu amatorskiego połowu ryb w kamieniołomie Libana. Ponadto, wśród czynności zabronionych wymienić należy uwalnianie do środowiska przyrodniczego jakichkolwiek gatunków roślin, zwierząt lub grzybów. Nie jest natomiast uzasadnione wprowadzenie wyjątku od zapisów § 3 ust. 8 dla czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką, gdyż kamieniołom Libana nie jest przedmiotem gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej ani łowieckiej. Jako że obiekt ten ma być objęty ochroną w postaci użytku ekologicznego, logicznym jest, że priorytet nad gospodarczym jego wykorzystaniem musi mieć ochrona środowiska przyrodniczego.</p>	<p>samym nie może modyfikować ani poszerzać katalogu zakazów o inne uregulowania (rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Mazowieckiego z 7.12.2009 r., LEX.I.0911/93/09, Mazow. Nr 212, poz. 6842). Z uwagi na powyższe nie jest możliwe wprowadzenie dodanie w § 3 ust. 9, „Uwalniania do środowiska przyrodniczego jakichkolwiek gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, jeżeli nie wynika to z realizacji celów ochrony użytku ekologicznego” Usunięcie zapisu § 3 ust. 8 zapisu "z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką" byłoby jednoznaczne z rozszerzeniem zakazu § 45 ust. 9 ustawy o ochronie przyrody.</p>
9.	ROD „PODGÓRZE” Kraków	<p>W związku z powołaniem użytku ekologicznego graniczącego z naszym ogrodem ROD, zwracam się z uprzejmą prośbą o potwierdzenie, iż użytek ten nie będzie kolidował z dotychczasową drogą dojazdową (ul. Swoszowicka) do naszego ogrodu ROD „Podgórze”, przy ul. Za Torem 24, oraz z miejscem parkingowym, z którego aktywnie korzystają działkowicze naszego ogrodu. W większości są to osoby starsze, sporo z nich ma działki od lat 80-tych, a zdarzają się również osoby, które dostały przydział działki w latach 70-tych i wciąż uprawiają swoje działki. Są one dowożone przez swoich bliskich, więc chcielibyśmy potwierdzić, że użytek ekologiczny nie ograniczy ich i naszego dostępu do ogrodu. Proszę również o potwierdzenie, czy w związku z powołaniem użytku, nie zmieni się organizacja ruchu na ulicach Swoszowickiej i Za Torem. W poniższych załącznikach przedstawiam orientacyjną granicę użytku ekologicznego oraz naszego ogrodu ROD „Podgórze”:</p>	<p>Projekt uchwały nie obejmuje terenu, który jest wykorzystywany przez użytkowników ROD „Podgórze” do parkowania samochodów. Projektowany użytek ekologiczny nie obejmuje ul. Swoszowickiej, nie będzie miał związku z organizacją ruchu na tej ulicy.</p>
10.	Stowarzyszenie nie PODGORZE. PL	<p>Przy zachowaniu walorów przyrodniczych, teren dawnego wyrobiska powinien być dostępny dla mieszkańców i stanowić alternatywę dla terenów dawnego obozu KL Płaszów. W tym celu powinny zostać zaprojektowane ścieżki, które pozwolą bezpieczne odwiedzić wyznaczone miejsca w kamieniołomie. Konieczne jest zabezpieczenie, a także wygrodzenie dojścia do pieców szybowych z początku lat 1970., które są obecnie w stanie katastrofalnym i zagrażają osobom, które się do nich zbliżą.</p>	<p>Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały. Cenna uwaga dotycząca przyszłego zagospodarowania i udostępnienia terenu.</p>

		<p>Niezbędne jest usunięcie śmieci zalegających w kamieniołomie, a także pozostałości dekoracji filmu Lista Schindlera, a w szczególności fragmentów ogrodzeń wraz z drutem kolczastym i replik macew ułożonych w formie drogi. Często uznawane za autentyczne, wprowadzają w błąd odońście faktycznej lokalizacji obozu KL Płaszów, a deptanie, choćby tylko replik żydowskich nagrobków uczy braku szacunku dla tej kultury i cmentarza w ogóle.</p> <p>Znajdujące się w Libanie miejsce pamięci, wraz ze zbiorową mogiłą ostatnich więźniów obozu karnego Służby Budowlanej Baudienst należy otoczyć należytą opieką, a w szczególności uzupełnić brakujące elementy (m.in. witraż) oraz umożliwić jego bezpieczne odwiedzenie dla wszystkich zainteresowanych.</p> <p>Z rozczarowaniem przyjęliśmy zaniechanie zagospodarowania budynków dawnego kamieniołomu, które zakładał wcześniejszy projekt. Pomimo, że obszar proponowanego użytku ekologicznego nie obejmuje tych obiektów, postulujemy jako bezwzględnie konieczne i pilne zabezpieczenie przed dalszą degradacją, odnowienie i zagospodarowanie budynków dawnego kamieniołomu, a w szczególności znajdującej się w fatalnym stanie wpisanej do ewidencji zabytków sztygarówki "Szczęść Boże". W jednym z istniejących budynków od strony ul. Za torem powinno powstać centrum edukacji ekologicznej, które będzie dopełnieniem użytku ekologicznego. Powinny się tam znaleźć w skrótowej formie także informacje o historii kamieniołomu, także z okresu II wojny światowej.</p>	
11.	Osoba fizyczna	Ze względu na szczególne walory przyrodnicze popieram ustanowienie użytku ekologicznego Kamieniołom Libana.	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
12.	STOWARZY SZENIE DRWINKA	<p>Stowarzyszenie Drwinka popiera ustanowienie użytku ekologicznego Kamieniołom Libana</p> <p>Za ceł ustanowienia użytku ekologicznego należy uznać również ochronę przyrody nieożywionej.</p> <p>Wnioskujemy o dodanie do Uchwały następujących zakazów;</p> <p>Art. 45. 10) zakaz zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych; (rozumiemy, że usuwanie gatunków inwazyjnych w celach ochrony czynnej, oraz zerwanie roślin w celach prowadzenia zajęć edukacyjnych mieści się w odstępstwach od zakazów jako zabiegi wykonywane na potrzeby ochrony przyrody.)</p> <p>Art. 45. 11) zakaz umieszczania tablic reklamowych.</p> <p>Wnioskujemy o dodanie zapisów:</p> <p>- 1. Zapisu dotyczącego monitoringu zwierząt: <i>monitoring gatunków zwierząt zamieszczonych w załączniku II i IV dyrektywy siedliskowej Unii Europejskiej.</i></p> <p>Monitoring ten powinien być wykonywany zgodnie z metodyką GIOŚ I może być włączony do Państwowego Monitoringu Środowiska.</p> <p>2. Dodać monitoring składników przyrody nieożywionej, m.in. stateczności skarp, cennych stanowisk dziedzictwa geologicznego oraz monitoring wód powierzchniowych i podziemnych. Kwestie monitoringu należy wpisać w osobny paragraf.</p> <p>Wątpliwości budzą następujące zapisy:</p> <p>1. „tworzenie nowych zbiorników wodnych”</p> <p>Naszym zdaniem zapis ten jest do wykreślenia z projektu uchwały, ponieważ nie ma potrzeby tworzenia nowych zbiorników wodnych. Wystarczy utrzymanie tego, co już jest,</p> <p>2. „coroczny monitoring stanu siedlisk przyrodniczych”</p> <p>Dyskusyjna jest częstotliwość prowadzenia monitoringu najcenniejszych miejsc.</p> <p>Może lepszy byłby zapis: <i>Monitoring stanu zachowania najcenniejszych fragmentów ekosystemów, w tym siedlisk chronionych gatunków, wykonywany w celu określenia konieczności podjęcia zabiegów w zakresie ochrony* czynnej. Częstotliwość monitoringu ustalana w zależności od potrzeb, lecz nie rzadziej niż co 5 lat.</i></p> <p>W uzasadnieniu również należy uwzględnić w/w zmiany.</p>	<p>Zmodyfikowano zapisy projektu uchwały częściowo uwzględniając uwagi. Nie wprowadzono zakazu art. 45. ust. 1 pkt. 10 ustawy o ochronie przyrody „zakazu zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych”. Na terenie kamieniołomu stwierdzono jedynie dwa stanowiska gatunku objętego ochroną. Jest to <i>Listera ovata</i>. Jest to <i>gatunek niezagożony, objęty ochroną częściową</i>. Nie jest to zatem gatunek priorytetowy, wymagający szczególnego traktowania, a zniszczenie stanowisk roślin lub ich siedliska jest możliwe wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia wydawanego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie. W przypadku wprowadzenia zakazu, o którym mowa w art. 45. ust. 1 pkt. 10 zerwanie rośliny na terenie użytku ekologicznego, nawet w celach edukacyjnych jest wykroczeniem. Realizujący zabiegi ochrony czynnej w celu usunięcia roślin inwazyjnych będzie musiał uzyskać uzgodnienie Rady Miasta Krakowa na prowadzenie tych działań zgodnie z art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z uwagą do projektu uchwały wprowadzono zakaz umieszczania tablic reklamowych.</p> <p>Wszelkie działania dotyczące ochrony użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”, w tym dotyczące tworzenia zbiorników wodnych i monitoringu będą uwzględnione w planie ochrony, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.</p>

13.	Osoba fizyczna	<p>Popieram projekt mający na celu zachowanie dzikiego charakteru kamieniołomu Liban i jego okolicy. Bardzo ważne jest istnienie tego typu użytków ekologicznych w mieście. Tworzą one enklawę do życia dla różnych gatunków zwierząt a ludziom dają możliwość obcowania z przyrodą bez dalekich wyjazdów.</p> <p>Mam nadzieję, że eksperci zadbają o jak najlepsze warunki rozwoju dla różnych grup zwierząt, co myślę wymaga pozostawienia stref bez dostępu człowieka, gęstych zarośli, rozlewiska na dnie kamieniołomu itd.</p> <p>Popieram tworzenie ścieżek edukacyjnych, ale bez wielkiej ingerencji w obecny kształt miejsca, tzn. np. bez zmiany podłoża ścieżek. Błoto jest naturalnym elementem środowiska, niech się dzieci tego uczą</p>	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
14.	Osoba fizyczna	<p>Popieram projekt mający na celu zachowanie dzikiego charakteru kamieniołomu Liban i jego okolicy. Bardzo ważne jest istnienie tego typu użytków ekologicznych w mieście. Tworzą one enklawę do życia dla różnych gatunków zwierząt a ludziom dają możliwość obcowania z przyrodą bez dalekich wyjazdów.</p> <p>Mam nadzieję, że eksperci zadbają o jak najlepsze warunki rozwoju dla różnych grup zwierząt, co myślę wymaga pozostawienia stref bez dostępu człowieka, gęstych zarośli, rozlewiska na dnie kamieniołomu itd.</p> <p>Popieram tworzenie ścieżek edukacyjnych, ale bez wielkiej ingerencji w obecny kształt miejsca, tzn. np. bez zmiany podłoża ścieżek. Błoto jest naturalnym elementem środowiska, niech się dzieci tego uczą</p>	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
15.	Osoba fizyczna	<p>Zapisy w konsultowanym projekcie użytku ekologicznego są odpowiednie i dają nadzieję na ochronę tego niezwykłego, cennego przyrodniczo miejsca skolonizowanego wtórnie przez naturę w środku Krakowa. Ważne jest, że zapisy te umożliwiają nienachalne udostępnienie przyrody kamieniołomu mieszkańcom na określonych zasadach, ograniczenie niekontrolowanej penetracji - a przez to rozwój warunków do edukacji ekologicznej, która ma już w nim miejsce.</p> <p>Uwaga do zapisów ochrony czynnej:</p> <p>Obok sposobów ochrony wskazanych w 54 <u>należy wyznaczyć w przyszłym użytku ekologicznym strefy kamieniołomu objęte ochroną bierną</u>: bez ochrony czynnej, bez ingerencji w zachodzące w nich naturalne procesy sukcesji ekologicznej. Takie podejście jest zgodne z aktualną wiedzą dotyczącą ochrony „czwartej przyrody” (pojęcie prof. Ingo Kowarika) na terenach przemysłowych i znajduje praktyczne potwierdzenie np. w berlińskim parku natury Nature Park Schöneberger Südgelände (w jednym z komunikatów ZZM model tego parku został przyjęty za wzór dla tego kamieniołomu i jego ochrony / udostępnienia). W tym berlińskim parku dużą część terenu objęto ochroną bierną bez ingerencji w skład gatunkowy, a pozostałą część objęto ochroną czynną ingerując w proces sukcesji (chroniąc zbiorowiska kserotermiczne). Jak pokazują prace m.in. Jensa Lachmunda („Greening Berlin: The Co-production of Science, Politics and Urban Nature”, The MIT Press, 2013), takie podejście do „czwartej przyrody” i flory nieużytków przemysłowych odbiega od ochrony zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych, gdzie z zasady usuwa się wszystkie gatunki obcego pochodzenia. <u>Eliminacja gatunków obcych, a nawet inwazyjnych z całego kamieniołomu wydaje się wobec tego przesadną ingerencją w ten przemysłowy teren, którego wartością jest właśnie proces kolonizacji natury na swoich zasadach i wymaga innego podejścia. W obecnym kształcie kamieniołomu Libana jest bezcennym poligonem do obserwacji sukcesji ekologicznej</u> odkrywania nowych gatunków w jego wnętrzu (np. <i>Listera ovata</i> potwierdzona w 2020), obserwacji jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia; rozwijania edukacji ekologicznej i prowadzenia badań naukowych. <u>Im mniejsza ingerencja w zachodzące tam procesy i rozwijająca się roślinność, tym lepiej</u>. Berliński park natury pokazuje także, jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia i rodzimych w czasie (po 70 latach od zaniechania tego terenu udział gatunków obcych się zmniejsza) w częściach, gdzie zaniechano ingerencji.</p> <p>Warto wyznaczyć więc strefy, gdzie ta ochrona czynna będzie konieczna i uzasadniona np. ochroną muraw kserotermicznych, ochroną ważek i miejsc ich rozrodu, ochroną płazów; <u>nie zapominając o wyznaczeniu stref lub dużej części użytku ekologicznego, gdzie zaprzestanie się jakiegokolwiek ingerencji w naturalne procesy sukcesji i zaakceptuje jego „zarastanie”</u>. Wydaje się to zgodne z przyjętą ideą ochrony i udostępnienia tego kamieniołomu, których głównym motywem jest właśnie naturalna sukcesja.</p> <p>Wszystkim zaplanowanym działaniom w kamieniołomie powinna towarzyszyć jasny komunikat, czemu one służą poprzez nienachalną i nowoczesną edukację ekologiczną. Należy także rozważyć adaptację jednego z zabytkowych obiektów przemysłowych lub pomieszczeń w nim na pawilon edukacyjny lub centrum edukacji ekologicznej poświęcone tematyce SUKCESJI</p>	Wszelkie działania dotyczące ochrony użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”, zarówno biernej jak i czynnej będą uwzględnione w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.

		<p>i zagadnieniom geologicznym w kamieniołomie. Konieczne jest także odpowiednie strefowanie dostępności w kamieniołomie, aby miejsce to nie utraciło walorów przyrodniczych i atutów „dzikości”, „naturalności”, niezwykłego ducha miejsca (genus loci) odnawiającej się natury na zdegradowanym, opuszczonym przez człowieka terenie, które jest największym jego potencjałem i współczesną wartością.</p>	
16.	Osoba fizyczna	<p>Zapisy w konsultowanym projekcie użytku ekologicznego są odpowiednie i dają nadzieję na ochronę tego niezwykłego, cennego przyrodniczo miejsca skolonizowanego wtórnie przez naturę w środku Krakowa. Ważne jest, że zapisy te umożliwiają nienachalne udostępnienie przyrody kamieniołomu mieszkańcom na określonych zasadach, ograniczenie niekontrolowanej penetracji - a przez to rozwój warunków do edukacji ekologicznej, która ma już w nim miejsce.</p> <p>Uwaga do zapisów ochrony czynnej: Obok sposobów ochrony wskazanych w §4 <u>należy wyznaczyć w przyszłym użytku ekologicznym strefy kamieniołomu objęte ochroną bierną</u>: bez ochrony czynnej, bez ingerencji w zachodzące w nich naturalne procesy sukcesji ekologicznej. Takie podejście jest zgodne z aktualną wiedzą dotyczącą ochrony „czwartej przyrody” (pojęcie prof. Ingo Kowarika) na terenach przemysłowych i znajduje praktyczne potwierdzenie np. w berlińskim parku natury Nature Park Schöneberger Südgelände (w jednym z komunikatów ZZM model tego parku został przyjęty za wzór dla tego kamieniołomu i jego ochrony / udostępnienia). W tym berlińskim parku dużą część terenu objęto ochroną bierną bez ingerencji w skład gatunkowy, a pozostałą część objęto ochroną czynną ingerując w proces sukcesji (chroniąc zbiorowiska kserotermiczne). Jak pokazują prace m.in. Jensa Lachmunda („Greening Berlin: The Co-production of Science, Politics and Urban Nature”, The MIT Press, 2013), takie podejście do „czwartej przyrody” i flory nieużytków przemysłowych odbiega od ochrony zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych, gdzie z zasady usuwa się wszystkie gatunki obcego pochodzenia. <u>Eliminacja gatunków obcych, a nawet inwazyjnych z całego kamieniołomu wydaje się wobec tego przesadna ingerencją w ten przemysłowy teren, którego wartość jest właśnie proces kolonizacji natury na swoich zasadach i wymaga innego podejścia. W obecnym kształcie kamieniołom Libana jest bezcennym poligonem do obserwacji sukcesji ekologicznej</u>, odkrywania nowych gatunków w jego wnętrzu (np. <i>Listera ovata</i> potwierdzona w 2020), obserwacji jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia; rozwijania edukacji ekologicznej i prowadzenia badań naukowych. <u>Tm mniejsza ingerencją w zachodzące tam procesy i rozwijająca się roślinność, tym leniej</u>. Berliński park natury pokazuje także, jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia i rodzimych w czasie (po 70 latach od zaniechania tego terenu udział gatunków obcych się zmniejsza) w częściach, gdzie zaniechano ingerencji.</p> <p>Warto wyznaczyć więc strefy, gdzie ta ochrona czynna będzie konieczna i uzasadniona np. ochroną muraw kserotermicznych, ochroną wałek i miejsc ich rozrodu, ochroną płazów; <u>nie zapominając o wyznaczeniu stref lub dużej części użytku ekologicznego, gdzie zaprzestanie się jakiegokolwiek ingerencji w naturalne procesy sukcesji i zaakceptuje jego „zarastanie”</u>. Wydaje się to zgodne z przyjętą ideą ochrony i udostępnienia tego kamieniołomu, których głównym motywem jest właśnie naturalna sukcesja.</p> <p>Wszystkim zaplanowanym działaniom w kamieniołomie powinna towarzyszyć jasny komunikat, czemu one służą poprzez nienachalną i nowoczesną edukację ekologiczną. Należy także rozważyć adaptację jednego z zabytkowych obiektów przemysłowych lub pomieszczeń w nim na pawilon edukacyjny lub centrum edukacji ekologicznej poświęcone tematyce SUKCESJI i zagadnieniom geologicznym w kamieniołomie. Konieczne jest także odpowiednie strefowanie dostępności w kamieniołomie, aby miejsce to nie utraciło walorów przyrodniczych i atutów „dzikości”, „naturalności”, niezwykłego ducha miejsca (genus loci) odnawiającej się natury na zdegradowanym, opuszczonym przez człowieka terenie, które jest największym jego potencjałem i współczesną wartością.</p>	<p>Wszelkie działania dotyczące ochrony użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”, zarówno biernej jak i czynnej będą uwzględnione w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.</p>
17.	Osoba fizyczna	<p>Treść uwagi/wniosku: popieram utworzenie na obszarze wskazanym w Uchwale utworzenie użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”. Obszary chronione na terenie miasta Krakowa mają szansę wzbogacić się o wyjątkowy obszar przyrodniczy poprzez wielość przedmiotów ochrony, zarówno przyrody ożywionej, jak i nieożywionej.</p> <p>§ 2 Konieczne jest prerעדagowanie celu ustanowienia użytku uzupełniającego go o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochronę roślin, - ochronę naturalnych i antropogenicznych składników przyrody nieożywionej: skał, form powierzchni terenu, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych wraz z procesami, które je tworzą i modyfikują, 	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Przeredagowano zapis § 2 dotyczący celu ochrony użytku ekologicznego uwzględniając całe ekosystemy, a tym samym wprowadzono ochronę przyrody nieożywionej.</p> <p>Nie wprowadzono zakazu art. 45. ust. 1 pkt. 10 ustawy o ochronie przyrody „zakazu zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków</p>

		<p>Obecny zapis, który de facto jest ustawowym przekopiowaniem definicji użytku jest zbyt ogólny i nie oddaje charakteru tego przyszłego chronionego obszaru, jego interdyscyplinarności, a tym samym unikatowości spośród istniejących już użytków oczywiście też wartościowych.</p> <p>§ 3 Do katalogu zakazów należy dodać zakazy:</p> <p>9) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów</p> <p>10) umieszczania tablic reklamowych</p> <p>§ 3 Sposoby ochrony czynnej użytku należy przerehabilitować i uzupełnić</p> <p>1) Coroczny monitoring stanu siedlisk jest nieuzasadniony proponuje się zapis:</p> <p>Monitoring stanu zachowania najcenniejszych fragmentów ekosystemów, w tym siedlisk chronionych gatunków, wykonywany w celu określenia konieczności podjęcia zabiegów w zakresie ochrony czynnej.</p> <p>Monitoring składników przyrody nieożywionej, w tym monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, monitoring stateczności skarp, monitoring cennych stanowisk dziedzictwa geologicznego.</p> <p>Częstotliwość monitoringu powinna zostać ustalona w PROGRAMIE OCHRONY UŻYTKU EKOLOGICZNEGO KAMIENIOŁOM LIBANA w zależności od przedmiotów ochrony, lecz nie rzadziej niż co 5 lat.</p> <p>Program powyższy ze względu na specyfikę i wielość przedmiotów ochrony i kwestii, które muszą być rozwiązane przed udostępnieniem tego obszaru powinien zostać napisany</p> <p>UZASADNIENIE</p> <p>Należy uzupełnić o kwestię ochrony przyrody nieożywionej i naturalnych procesów, które również w tym obiekcie powinny podlegać ochronie.</p> <p>Jako mieszkanka Podgórz, od lat zainteresowana ochroną tego obszaru dla mieszkańców służę swoją wiedzą i czasem.</p>	<p>ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych". Użytek ekologiczny nie jest tworzony w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych. Na terenie projektowanego użytku ekologicznego występuje kilkadziesiąt gatunków nierodzinnych, w tym kilkanaście inwazyjnych. Usuwanie gatunków niepożądanych stanowiłoby naruszenie przepisów prawa. Ich usuwanie możliwe byłoby jedynie po uzgodnieniu z Radą Miasta Krakowa.</p> <p>Wprowadzenia zakazu, o którym mowa w art. 45. ust. 1 pkt. 10 uniemożliwi szybkie podejmowanie działań w stosunku do roślin niepożądanych, inwazyjnych gatunków obcych, zagrażających bezpieczeństwu, negatywnie oddziałujących na najcenniejsze siedliska przyrodnicze (murawy kserotermiczne i siedliska wodne).</p> <p>Wprowadzono zakaz umieszczania tablic reklamowych. Wszelkie działania dotyczące ochrony terenu, w tym monitoringu użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana” będą uwzględnione w w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.</p>
18.	Osoba fizyczna	<p>Treść uwagi/wniosku:</p> <p>Zapisy w konsultowanym projekcie użytku ekologicznego są odpowiednie i dają nadzieję na ochronę tego niezwykłego, cennego przyrodniczo miejsca skolonizowanego wtórnie przez naturę w środku Krakowa. Ważne jest, że zapisy te umożliwiają nienachalne udostępnienie przyrody kamieniołomu mieszkańcom na określonych zasadach, ograniczenie niekontrolowanej penetracji - a przez to rozwój warunków do edukacji ekologicznej, która ma już w nim miejsce.</p> <p>Uwaga do zapisów ochrony czynnej:</p> <p>Obok sposobów ochrony wskazanych w §4 <u>należy wyznaczyć w przyszłym użytku ekologicznym strefy kamieniołomu objęte ochroną bierną</u>: bez ochrony czynnej, bez ingerencji w zachodzące w nich naturalne procesy sukcesji ekologicznej. Takie podejście jest zgodne z aktualną wiedzą dotyczącą ochrony „czwartej przyrody” (pojęcie prof. Ingo Kowarika) na terenach przemysłowych i znajduje praktyczne potwierdzenie np. w berlińskim parku natury Nature Park Schöneberger Südgelände (w jednym z komunikatów ZZM model tego parku został przyjęty za wzór dla tego kamieniołomu i jego ochrony / udostępnienia). W tym berlińskim parku dużą część terenu objęto ochroną bierną bez ingerencji w skład gatunkowy, a pozostałą część objęto ochroną czynną ingerując w proces sukcesji (chroniąc zbiorowiska kserotermiczne). Jak pokazują prace m.in. Jensa Lachmunda („Greening Berlin: The Co-production of Science, Politics and Urban Nature”, The MIT Press, 2013), takie podejście do „czwartej przyrody” i flory nieużytków przemysłowych odbiega od ochrony zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych, gdzie z zasady usuwa się wszystkie gatunki obcego pochodzenia. <u>Eliminacja gatunków obcych, a nawet inwazyjnych z całego kamieniołomu wydaje się wobec tego przesadna</u></p> <p><u>ingerencja w ten przemysłowy teren, którego wartość jest właśnie proces kolonizacji natury na swoich zasadach i wymaga innego podejścia. W obecnym kształcie kamieniołom Libana jest bezcennym poligonem do obserwacji sukcesji ekologicznej, odkrywania nowych gatunków w jego wnętrzu (np. <i>Listera ovata</i> potwierdzona w 2020), obserwacji jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia; rozwijania edukacji ekologicznej i prowadzenia badań naukowych. Im mniejsza ingerencja w zachodzące tam procesy i rozwijająca się roślinność, tym lepiej.</u> Berliński park natury pokazuje także, jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia i rodzimych w czasie (po 70 latach od zaniechania tego terenu udział gatunków obcych się zmniejsza) w częściach, gdzie zaniechano ingerencji.</p> <p>Warto wyznaczyć więc strefy, gdzie ta ochrona czynna będzie konieczna i uzasadniona np. ochroną muraw kserotermicznych, ochroną ważek i miejsc ich rozrodu, ochroną płazów; <u>nie zapominając o wyznaczeniu stref lub dużej części użytku ekologicznego,</u></p>	<p>Wszelkie działania dotyczące ochrony użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”, zarówno biernej jak i czynnej będą uwzględnione w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.</p>

		<p><u>gdzie zaprzestanie się jakiegokolwiek ingerencji w naturalne procesy sukcesji i zaakceptuje jego „zarastanie”.</u> Wydaje się to zgodne z przyjętą ideą ochrony i udostępnienia tego kamieniołomu, których głównym motywem jest właśnie naturalna sukcesja.</p> <p>Wszystkim zaplanowanym działaniom w kamieniołomie powinna towarzyszyć jasny komunikat, czemu one służą poprzez nienachalną i nowoczesną edukację ekologiczną. Należy także rozważyć adaptację jednego z zabytkowych obiektów przemysłowych lub pomieszczeń w nim na pawilon edukacyjny lub centrum edukacji ekologicznej poświęcone tematyce SUKCESJI i zagadnieniom geologicznym w kamieniołomie. Konieczne jest także odpowiednie strefowanie dostępności w kamieniołomie, aby miejsce to nie utraciło walorów przyrodniczych i atrybutów „dzikości”, „naturalności”, niezwykłego ducha miejsca (genus loci) odnawiającej się natury na zdegradowanym, opuszczonym przez człowieka terenie, które jest największym jego potencjałem i współczesną wartością.</p>	
19.	Fundacja Przeźren do życia	<p>Treść uwagi/wniosku</p> <p>Fundacja Przeźren do życia popiera ustanowienie użytku ekologicznego Kamieniołom Libana.</p> <p>Prosimy o dodanie do Uchwały następujących zakazów:</p> <p>Art. 45. 10) zakaz zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych.</p> <p>(z odpowiednimi odstępstwami, np. usuwanie gatunków inwazyjnych w celach ochrony czynnej, prowadzenie zajęć edukacyjnych itp.)</p> <p>Art.45, 11) zakaz umieszczania tablic reklamowych</p> <p>Brakuje zapisów:</p> <p>1. Zapisu dotyczącego monitoringu zwierząt, a występując tu gatunki „naturowe” (traszka grzebieniasta, kumak nizinny)</p> <p>Proponujemy dodanie następującego zapisu: <i>monitoring gatunków zwierząt zamieszczonych w załączniku II i IV dyrektywy siedliskowej Unii Europejskiej,</i></p> <p>Monitoring ten powinien być wykonywany zgodnie z metodyką GIOŚ i może być włączony do Państwowego Monitoringu Środowiska</p> <p>2. Zapisu dotyczącego rozpoznania i waloryzacji zasobów geologicznych i ewentualnego objęcia ich ochroną.</p> <p>Kwestie monitoringu należy wpisać w osobny paragraf. Nie są to sposoby ochrony czynnej.</p> <p>Wątpliwości budzą następujące zapisy:</p> <p>1. „tworzenie nowych zbiorników wodnych”</p> <p>Naszym zdaniem zapis ten jest do wykreślenia z projektu uchwały, ponieważ nie ma potrzeby tworzenia nowych zbiorników wodnych. Wystarczy utrzymanie tego co już jest.</p> <p>2. „coroczny monitoring stanu siedlisk przyrodniczych”</p> <p>Dyskusyjna jest częstotliwość prowadzenia monitoringu najcenniejszych miejsc. Może lepszy byłby zapis „Monitoring stanu zachowania najcenniejszych fragmentów ekosystemów, w tym siedlisk chronionych gatunków, wykonywany w celu określenia konieczności podjęcia zabiegów w zakresie ochrony czynnej. – Częstotliwość monitoringu ustalana w zależności od potrzeb, lecz nie rzadziej niż co 5 lat.”</p> <p>W uzasadnieniu również należy uwzględnić w/w zmiany.</p>	<p>Nie wprowadzono zakazu art. 45. ust. 1 pkt. 10 ustawy o ochronie przyrody „zakazu zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych”. Użytek ekologiczny nie jest tworzony w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych. Na terenie projektowanego użytku ekologicznego występuje kilkadziesiąt gatunków nierodzinnych w tym kilkanaście inwazyjnych. Usuwanie ich stanowiłoby naruszanie przepisów prawa. Ich usuwanie możliwe byłoby jedynie po uzgodnieniu z Radą Miasta Krakowa. Wprowadzono zakaz umieszczania tablic reklamowych.</p> <p>Wszelkie działania dotyczące ochrony terenu, w tym monitoringu użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana” będąⁱⁱⁱ uwzględnione w w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.</p>
20.	Osoba fizyczna	<p>Poniżej przedstawiam dane nt. gatunków płazów i gadów zasiedlających kamieniołom Libana i otaczające tereny. Dodatkowo zwracam uwagę na podstawowe zalecenia dotyczące ochrony tych gatunków.</p> <p>Na terenie kamieniołomu Libana stwierdzono występowanie kilku gatunków płazów i gadów, a wszystkie z nich są objęte ochroną (w tym dwa, kumak nizinny i traszka grzebieniasta, w Dyrektywie Siedliskowej UE). Są to następujące gatunki:</p> <p>Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> (bardzo liczna, kilkaset osobników)</p> <p>Traszka zwyczajna <i>Lissotriton vulgaris</i> (bardzo liczna, kilkaset osobników)</p> <p>Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> (liczny, ponad 100 osobników)</p> <p>Ropucha szara <i>Bufo bufo</i> (liczna, do 100 osobników)</p> <p>Żaby zielone <i>Pelophylax esculentus</i> complex (brak informacji nt liczebności)</p>	<p>Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały, natomiast jest to cenna informacja do opracowania planu ochrony i udostępnienia użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”</p>

		<p>Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i> (liczny, co najmniej 150-250 osobników) Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i> (liczna, 300-400 osobników) Przykładowe piśmiennictwo dokumentujące występowanie niektórych gatunków gadów: Bury S., Zajac B. 2020. <i>The loss of sexual size dimorphism in urban populations of a widespread reptile, the European grass snake Natrix natrix</i>. <i>Current Zoology</i>, 66(2), 217-218. Bury S., Grzybowska. 2013. <i>Zróżnicowanie wielkości i masy ciała u górskich i miejskich populacji jaszczurki zwinki. Lacerta agilis - badania pilotażowe. Książka abstraktów. II Studencka Konferencja Herpetologiczna, 7-8 grudnia. Wrocław.</i> Ponadto dodatkowe dane są możliwe do uzyskania od Towarzystwa Herpetologicznego NATRIX (akcja Płazy i Gady Krakowa). Wymienione gatunki są ściśle związane z mozaiką siedlisk na terenie kamieniołomu Libana. Dla zachowania populacji płazów konieczne jest utrzymanie istniejących zbiorników? wodnych (koordynaty: 50.037173°]M 19.956719°E, 50.037057°N 19.957456°E, 50.036891°N 19.957881°E, 50.036766°N 19.957465°E, 50.036695°N 19.955838°E, 50.034085°N 19.956398°E) wraz z otaczającą roślinnością (siedliska lądowe wielu płazów) oraz usunięcie ryb (zwłaszcza obcego gatunku <i>Carassius gibelio</i>). Kluczowe jest zachowanie zadrzewień otaczających kamieniołom Libana. Zadrzewienia również te stanowią siedlisko lądowe płazów. Ponadto niezwykle istotne jest utrzymanie niewielkiego natężenia ruchu na ul. Swoszowickiej z uwagi na migrujące w poprzek tej ulicy płazy - martwe osobniki, np. ropuchy szarej, są tam regularnie obserwowane. Dodatkowo, przydatne byłoby umieszczenie tablic ostrzegawczych zwracających uwagę na konieczność ostrożnej jazdy wzdłuż tej ulicy. Dodatkowym atutem mogłyby być tablice edukacyjne informujące o istniejących walorach przyrodniczych tego terenu i sposobach jego ochrony. Absolutnie niewskazane jest wznoszenie dodatkowej infrastruktury ingerującej w strukturę siedlisk kamieniołomu i otoczenia, a także nocnego oświetlenia, które mogłoby zaburzyć cykle dobowe niektórych zwierząt (np. płazów).</p>	
21.	Osoba fizyczna	<p>Zapisy w konsultowanym projekcie użytku ekologicznego są odpowiednie i dają nadzieję na ochronę tego niezwykłego, cennego przyrodniczo miejsca skolonizowanego wtórnie przez naturę w środku Krakowa. Ważne jest, że zapisy te umożliwiają nienachalne udostępnienie przyrody kamieniołomu mieszkańcom na określonych zasadach, ograniczenie niekontrolowanej penetracji - a przez to rozwój warunków do edukacji ekologicznej, która ma już w nim miejsce. Uwaga do zapisów ochrony czynnej: Obok sposobów ochrony wskazanych w §4 <u> należy wyznaczyć w przyszłym użytku ekologicznym strefy kamieniołomu objęte ochroną bierną</u>: bez ochrony czynnej, bez ingerencji w zachodzące w nich naturalne procesy sukcesji ekologicznej. Takie podejście jest zgodne z aktualną wiedzą dotyczącą ochrony „czwartej przyrody” (pojęcie prof. Ingo Kowarika) na terenach przemysłowych i znajduje praktyczne potwierdzenie np. w berlińskim parku natury Nature Park Schöneberger Südgelände (w jednym z komunikatów ZZM model tego parku został przyjęty za wzór dla tego kamieniołomu i jego ochrony / udostępnienia). W tym berlińskim parku dużą część terenu objęto ochroną bierną bez ingerencji w skład gatunkowy, a pozostałą część objęto ochroną czynną ingerując w proces sukcesji (chroniąc zbiorowiska kserotermiczne). Jak pokazują prace m.in. Jensa Lachmunda („Greening Berlin: The Co-production of Science, Politics and Urban Nature”, The MIT Press, 2013), takie podejście do „czwartej przyrody” i flory nieużytków przemysłowych odbiega od ochrony zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych, gdzie z zasady usuwa się wszystkie gatunki obcego pochodzenia. <u>Eliminacja gatunków obcych, a nawet inwazyjnych z całego kamieniołomu wydaje się wobec tego przesadna ingerencją w ten przemysłowy teren, którego wartością jest właśnie proces kolonizacji natury na swoich zasadach i wymaga innego podejścia. W obecnym kształcie kamieniołom Libana jest bezcennym poligonem do obserwacji sukcesji ekologicznej</u>, odkrywania nowych gatunków w jego wnętrzu (np. <i>Listera ovata</i> potwierdzona w 2020), obserwacji jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia; rozwijania edukacji ekologicznej i prowadzenia badań naukowych. <u>Im mniejsza ingerencja w zachodzące tam procesy i rozwijająca się roślinność, tym lepiej</u>. Berliński park natury pokazuje także, jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia i rodzimych w czasie (po 70 latach od zaniechania tego terenu udział gatunków obcych się zmniejsza) w częściach, gdzie zaniechano ingerencji. Warto wyznaczyć więc strefy, gdzie ta ochrona czynna będzie konieczna i uzasadniona np. ochroną muraw kserotermicznych, ochroną wałek i miejsc ich rozrodu, ochroną płazów; <u>nie zapominając o wyznaczeniu stref lub dużej części użytku ekologicznego, gdzie zaprzestanie się jakiegokolwiek ingerencji w naturalne procesy sukcesji i zaakceptuje jego „zarastanie”</u>. Wydaje się to zgodne z przyjętą ideą ochrony i udostępnienia</p>	<p>Wszelkie działania dotyczące ochrony użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”, zarówno biernej jak i czynnej będą uwzględnione w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.</p>

		<p>tego kamieniołomu, których głównym motywem jest właśnie naturalna sukcesja. Wszystkim zaplanowanym działaniom w kamieniołomie powinna towarzyszyć jasny komunikat, czemu one służą poprzez nienachalną i nowoczesną edukację ekologiczną. Należy także rozważyć adaptację jednego z zabytkowych obiektów przemysłowych lub pomieszczeń w nim na pawilon edukacyjny lub centrum edukacji ekologicznej poświęcone tematyce SUKCESJI i zagadnieniom geologicznym w kamieniołomie. Konieczne jest także odpowiednie strefowanie dostępności w kamieniołomie, aby miejsce to nie utraciło walorów przyrodniczych i atutów „dzikości”, „naturalności”, niezwykłego ducha miejsca (genus loci) odnawiającej się natury na zdegradowanym, opuszczonym przez człowieka terenie, które jest największym jego potencjałem i współczesną wartością.</p>	
22.	Osoba fizyczna	<p>Popieramy uchwałę Rady Miasta Krakowa w sprawie utworzenia Użytku ekologicznego Kamieniołom Libana Uwagi: Cel ochrony Ochrona naturalnych i dynamicznych procesów przyrodniczych, kształtujących biotopy i biocenozy, tworzących się swoistych ekosystemów, w antropogenicznym krajobrazie miejskim. Strefy ochrony Strefa I - Dno i ściany kamieniołomu. Ograniczone udostępnianie edukacyjne i wspinaczkowe. Krakowski ogród natury w krajobrazie miejskim według idei Gillesa Clementa Strefa II - Otoczenie kamieniołomu na wierzchołku. Udostępnienie otwarte - tereny publiczne o umiarkowanej rekreacji krajobrazowo-kontemplacyjnej. Monitoring Ciągły monitoring poziomu wody na dnie kamieniołomu poprzez 3 piezometry. Coroczny monitoring rozmnażania się płazów na dnie kamieniołomu. Monitoring wybranych biocenoz co 3 lata całego użytku ekologicznego Monitoring geologiczny co 4 lata Clement Gilles Twórca idei „ogrodu planetarnego” idei „ogrodu w ruchu” oraz idei „trzeciego krajobrazu”. Te trzy idee zakładają w dużej mierze partnerskie współdziałanie z naturą, chodzi o to, by projektując ogród czy krajobraz zostawić miejsce na to co pojawi się samo z siebie, zniknie i zapewne zostanie zastąpione czymś innym. Za Salwa Mateusz Estetyka ogrodu. Między sztuką a ekologią.</p>	<p>Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały, natomiast jest to cenna uwaga dotycząca przyszłego udostępnienia i monitoringu przyrodniczego użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”.</p>
23.	Osoba fizyczna	<p>Na wstępie bardzo dziękuję Państwu za przygotowanie uchwały nt. użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana” oraz przeprowadzenie konsultacji społecznych, szczególnie spotkania on-line, na którym mogłam się wypowiedzieć na temat uwzględnienia w uchwale walorów przyrody nieożywionej. Uwagi te zamieszczam poniżej: a) Proponowane uzupełnienie do projektu uchwały w sprawie użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana” dotyczące składników przyrody nieożywionej: 1. Do punktu: § 2. Celem ustanowienia użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana” jest (...) dodać następujący akapit: Celem jest też ochrona naturalnych i antropogenicznych składników przyrody nieożywionej: skał, form powierzchni terenu, gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych wraz z procesami, które je tworzą i modyfikują, a także ochrona cennych obiektów dziedzictwa geologicznego i górniczego. 2. Do punktu: § 4. Ustala się następujące sposoby ochrony czynnej użytku ekologicznego: (...) Dodać następujący podpunkt: Monitoring składników przyrody nieożywionej (m.in. monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, monitoring stateczności skarp, monitoring cennych stanowisk dziedzictwa geologicznego). b) Proponowane uzupełnienie do uzasadnienia ustanowienia użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana” 1. Po akapicie 6-stym. Jednym z najistotniejszych walorów przyrodniczych terenu (...)” dodać kolejny akapit:</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona – przeredagowano zapisy projektu uchwały, aby obejmowały składniki przyrody nieożywionej. Wprowadzono stosowne zapisy do uzasadnienia uchwały.</p>

		<p>Dużą wartość przyrodniczą posiadają również występujące na terenie kamieniołomu naturalne i antropogeniczne składniki przyrody nieożywionej: skały, formy powierzchni terenu, gleby oraz wody powierzchniowe i podziemne wraz z procesami, które je tworzą i modyfikują. Należy wymienić tu przede wszystkim: 1) kluczowe dla różnicowania siedlisk oraz pozostające w łączności z wodami podziemnymi powierzchniowe zbiorniki wodne, 2) aktywne procesy geomorfologiczne w ścianach kamieniołomu i towarzyszące im formy erozyjne (żleby) i akumulacyjne (stożki usypiskowe, rumowiska), 3) profil wapieni uławiconych górnej jury, 4) formy tektoniczne w postaci spękań ciosowych, 5) formy krasu kopalnego takie jak studnie i kanały krasowe. Posiadają one również wartości krajobrazowe, naukowe, edukacyjne i kulturowe, nadające im cechy dziedzictwa geologicznego. Na zachowanie zasługują również częściowo zasiedlone przez wtórną sukcesję roślinną obiekty dziedzictwa górniczego: elementy wyrobiska i zwałowisko, ślady technik odspajania skały oraz zabudowania przemysłowe.</p>	
24.	Osoba fizyczna	<p>Zapisy w konsultowanym projekcie użytku ekologicznego są odpowiednie i dają nadzieję na ochronę tego niezwykłego, cennego przyrodniczo miejsca skolonizowanego wtórnie przez naturę w środku Krakowa. Ważne jest, że zapisy te umożliwiają nienachalne udostępnienie przyrody kamieniołomu mieszkańcom na określonych zasadach, ograniczenie niekontrolowanej penetracji - a przez to rozwój warunków do edukacji ekologicznej, która ma już w nim miejsce.</p> <p>Uwaga do zapisów ochrony czynnej: Obok sposobów ochrony wskazanych w §4 <u>należy wyznaczyć w przyszłym użytku ekologicznym strefy kamieniołomu objęte ochroną bierną</u>: bez ochrony czynnej, bez ingerencji w zachodzące w nich naturalne procesy sukcesji ekologicznej. Takie podejście jest zgodne z aktualną wiedzą dotyczącą ochrony „czwartej przyrody” (pojęcie prof. Ingo Kowarika) na terenach przemysłowych i znajduje praktyczne potwierdzenie np. w berlińskim parku natury Nature Park Schöneberger Südgelände (w jednym z komunikatów ZZM model tego parku został przyjęty za wzór dla tego kamieniołomu i jego ochrony / udostępnienia). W tym berlińskim parku dużą część terenu objęto ochroną bierną bez ingerencji w skład gatunkowy, a pozostałą część objęto ochroną czynną ingerując w proces sukcesji (chroniąc zbiorowiska kserotermiczne). Jak pokazują prace m.in. Jensa Lachmunda („Greening Berlin: The Co-production of Science, Politics and Urban Nature”, The MIT Press, 2013), takie podejście do „czwartej przyrody” i flory nieużytków przemysłowych odbiega od ochrony zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych, gdzie z zasady usuwa się wszystkie gatunki obcego pochodzenia. <u>Eliminacja gatunków obcych, a nawet inwazyjnych z całego kamieniołomu wydaje się wobec tego przesadną ingerencją w ten przemysłowy teren, którego wartością jest właśnie proces kolonizacji natury na swoich zasadach i wymaga innego podejścia. W obecnym kształcie kamieniołom Libana jest bezcennym poligonem do obserwacji sukcesji ekologicznej</u>, odkrywania nowych gatunków w jego wnętrzu (np. <i>Listera ovata</i> potwierdzona w 2020), obserwacji jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia; rozwijania edukacji ekologicznej i prowadzenia badań naukowych. <u>Im mniejsza ingerencja w zachodzące tam procesy i rozwijająca się roślinność, tym lepiej</u>. Berliński park natury pokazuje także, jak zmienia się udział gatunków obcego pochodzenia i rodzimych w czasie (po 70 latach od zaniechania tego terenu udział gatunków obcych się zmniejsza) w częściach, gdzie zaniechano ingerencji.</p> <p>Warto wyznaczyć więc strefy, gdzie ta ochrona czynna będzie konieczna i uzasadniona np. ochroną muraw kserotermicznych, ochroną ważek i miejsc ich rozrodu, ochroną płazów; <u>nie zapominając o wyznaczeniu stref lub dużej części użytku ekologicznego, gdzie zaprzestanie się jakiegokolwiek ingerencji w naturalne procesy sukcesji i zaakceptuje jego „zarastanie”</u>. Wydaje się to zgodne z przyjętą ideą ochrony i udostępnienia tego kamieniołomu, których głównym motywem jest właśnie naturalna sukcesja.</p> <p>Wszystkim zaplanowanym działaniom w kamieniołomie powinna towarzyszyć jasny komunikat, czemu one służą poprzez nienachalną i nowoczesną edukację ekologiczną. Należy także rozważyć adaptację jednego z zabytkowych obiektów przemysłowych lub pomieszczeń w nim na pawilon edukacyjny lub centrum edukacji ekologicznej poświęcone tematyce SUKCESJI i zagadnieniom geologicznym w kamieniołomie. Konieczne jest także odpowiednie strefowanie dostępności w kamieniołomie, aby miejsce to nie utraciło walorów przyrodniczych i atutów „dzikości”, „naturalności”, niezwykłego ducha miejsca (genus loci) odnawiającej się natury na zdegradowanym, opuszczonym przez człowieka terenie, które jest największym jego potencjałem i współczesną wartością.</p>	<p>Wszelkie działania dotyczące ochrony użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”, zarówno biernej jak i czynnej będą uwzględnione w planie ochrony użytku, który zostanie sporządzony przez zarządcę terenu.</p>
25.	Osoba fizyczna	<p>Popieram utworzenie użytku ekologicznego "Kamieniołom Libana"</p>	<p>Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały</p>

26.	Osoba fizyczna	Jestem za użytkowaniem ekologicznym w Kamieniołomie Libana	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
27.	Osoba fizyczna	<p>Przy zachowaniu walorów przyrodniczych, teren dawnego wyrobiska powinien być dostępny dla mieszkańców i stanowić alternatywę dla terenów dawnego obozu KL Płaszów. W tym celu powinny zostać zaprojektowane ścieżki, które pozwolą bezpieczne odwiedzić wyznaczone miejsca w kamieniołomie.</p> <p>Uwaga do zapisów ochronny czynnej:</p> <p>Konieczne jest zabezpieczenie, a także wygrodzenie dojścia do pieców szybowych z początku lat 1970., które są obecnie w stanie katastrofalnym i zagrażają osobom, które się do nich zbliżą.</p> <p>Niezbędne jest usunięcie śmieci zalegających w kamieniołomie, a także pozostałości dekoracji filmu Lista Schindlera, a w szczególności fragmentów ogrodzeń wraz z drutem kolczastym i replik macew ułożonych w formie drogi. Często uznawane za autentyczne, wprowadzają w błąd odnośnie faktycznej lokalizacji obozu KL Płaszów, a deptanie, choćby tylko replik żydowskich nagrobków uczy braku szacunku dla tej kultury i cmentarza w ogóle.</p> <p>Znajdujące się w Libanie miejsce pamięci, wraz ze zbiorową mogiłą ostatnich więźniów obozu karnego Służby Budowlanej Baudienst należy otoczyć należytą opieką, a w szczególności uzupełnić brakujące elementy (m.in. witraż) oraz umożliwić jego bezpieczne odwiedzenie dla wszystkich zainteresowanych.</p> <p>Z rozczarowaniem przyjęliśmy zaniechanie zagospodarowania budynków dawnego kamieniołomu, które zakładał wcześniejszy projekt. Pomimo, że obszar proponowanego użytku ekologicznego nie obejmuje tych obiektów, postulujemy jako bezwzględnie konieczne i pilne zabezpieczenie przed dalszą degradacją, odnowienie i zagospodarowanie budynków dawnego kamieniołomu, a w szczególności znajdującej się w fatalnym stanie wpisanej do ewidencji zabytków sztygarówki "Szczęść Boże". W jednym z istniejących budynków od strony ul. Za torem powinno powstać centrum edukacji ekologicznej, które będzie dopełnieniem użytku ekologicznego. Powinny się tam znaleźć w skrótovej formie także informacje o historii kamieniołomu, także z okresu II wojny światowej.</p>	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały. Cenna uwaga dotycząca przyszłego zagospodarowania i udostępnienia terenu.
28.	Osoba fizyczna	Kamieniołom Libana powinien zostać objęty ochroną w formie użytku ekologicznego. To niezwykle pod względem przyrodniczym i krajobrazowym miejsce zasługuje na zachowanie jego niezwykłych walorów przyrodniczych. Miejsc takich w mieście jest niewiele i o każde powinno się dbać z wielką troską. Ważne by objęcie kamieniołomu użytkowaniem ekologicznym nie wiązało się ze zniszczeniem choćby części jego walorów przyrodniczych pod pretekstem konieczności udostępnienia go dla mieszkańców. W miejscu takim to przyroda i jej ochrona powinny mieć priorytet.	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
29.	Osoba fizyczna	Ze względu na szczególne walory przyrodnicze popieram ustanowienie użytku ekologicznego Kamieniołom Libana.	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
30.	Osoba fizyczna	Konsultacje – jestem za projektem uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Kamieniołom Libana	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
31.	Osoba fizyczna	Ze względu na szczególne walory przyrodnicze popieram ustanowienie użytku ekologicznego Kamieniołom Libana.	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
32.	Osoba fizyczna	Popieram ustanowienie użytku publicznego Kamieniołom Libana	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
33.	Osoba fizyczna	POPIERAM UTWORZENIEM UŻYTKU EKOLOGICZNEGO "KAMIENIOŁOM LIBANA"	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
34.	Osoba fizyczna	JESTEM ZA UŻYTKIEM EKOLOGICZNYM W KAMIENIOŁOMIE LIBANA	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
35.	Osoba fizyczna	Konsultacje – jestem za projektem uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Kamieniołom Libana	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
36.	Osoba fizyczna	Popieram utworzenie użytku ekologicznego Kamieniołom Libana	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
37.	Osoba fizyczna	Jestem za użytkowaniem ekologicznym w kamieniołomie Libana	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
38.	Osoba fizyczna	Popieram utworzenie użytku ekologicznego "Kamieniołom Libana"	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały

39.	Osoba fizyczna	Jestem za użytkowaniem ekologicznym w Kamieniołomie Libana	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
40.	Osoba fizyczna	Widzę dużą potrzebę i szczególną wartość w ustanowieniu użytku ekologicznego "Kamieniołom Libana"	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
41.	Osoba fizyczna	Szanowni Państwo, Po zapoznaniu się z opinią eksperta a także biorąc pod uwagę dobro nie tylko okolicznych mieszkańców Krakowa, w pełni popieram projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Kamieniołom Libana". Teren będzie dostępny dla spacerowiczów z zachowaniem troski o dobrostan przyrody	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
42	Osoba fizyczna	Popieram utworzenie użytku ekologicznego "Kamieniołom Libana"	Uwaga nie wnosi propozycji zmian do zapisów projektu uchwały
